

Landveie. Denne Construction af Hestebanen er den hensigtsmæssigste; thi naar Banen indrettes saaledes, holde Skinnerne sig rene af sig selv, derved at bestaae op over Veien, saa at der ikke samler sig Ureenligheder paa dem, og man kan derfor til enhver Tid med Bequemmelighed kjøre paa dem; men paa den vestjydske Chaussee gaaer det ikke an at gjøre Anlægget saaledes; thi naar man lader Skinnerne staae et Par Tommer over den almindelige Landveie, saa ville almindelige Vogne ikke kunne benytte den Deel af Veien, hvor Hestebanen er; den almindelige Kjørsel bliver umulig paa det Sted, hvor Skinnerne ligge. For at en Hestebane kan anlægges saaledes, maa altsaa Landveien være saa bred, at man paa den ene Side kan lægge Jernskinnerne for Hestebanen, hvorimod den anden Side af Veien maa have Brede nok for den almindelige Kjørsel. Den Chaussee, hvorom der her er Tale, er ikke mere end 14 Alen bred, og det er for lidt til at man kan fratræffe en saa stor Strimmel, som vil indfordres til, at der paa samme kan lægges Jernspor. Naar man altsaa skulde anlægge en Jernbane paa denne Chaussee, saa maatte det skee paa den Maade, at man lægger Skinnerne saa dybt, at deres Overflade falde sammen med den almindelige Veis Overflade, men gjør man det, saa maa man langs med Siden af hver Skinne have en Jordhugning, i Veien, hvori Kanten af Hjulet gaaer ned. Men indretter man Hestebanen paa den Maade, vil det være meget vanskeligt at holde den reen. Enhver vil kunne indsee, at en saadan Jordhugning af et Par Tommers Brede og Dybde paa en Landveie ikke let vil kunne holdes reen, idet Steen, Sand og Grus ville samle sig deri. Man kan nu gjøre Et af To, enten stadigen rense Jordhugning, stadigen eftersee den, og forsaavidt der findes Ureenligheder deri, da borttage dem, forinden Banen benyttes; men man vil let indsee, at et saadant stadigt Eftersyn og en stadig Rensning af disse Spor vil medføre en saa stor Udgift, at Anlægget og Vedligeholdelsen af Sporveien vil blive overordentlig kostbar, og som Folge heraf umulig. Man vil derfor i Reglen være henvisst til, og det er den anden Veie, at benytte Sporet, som det er, men det er da

klart, at man under Kjørselen meget hyppigt vil træffe paa Sand, Steen o. s. v., som har samlet sig i Jordhugningerne langs med Skinnerne. Folgen heraf vil atter være, at den Hovedfordeel, som der er ved at kjøre paa Jernskinner istedetfor paa den almindelige Landveie, meget vil formindskes, ja undertiden reent forvinde; thi Jordelen bestaaer jo i den meget glatte Overflade, Jernskinnerne have i Sammenligning med den almindelige Veie; men naar der i Jordhugningerne ved Siden af Skinnerne findes, s. Ex. Steen, saa maa jo Hjulet, hvergang det kommer til en saadan Forhindring, løstes op derover, og det maa tillige løstes fra Skinnerne, saa at den Fordeel, der skulde opnaaes ved at kjøre paa Skinner, vil forvinde. Naar der findes Ureenligheder langs med Skinnerne, vil det desuden medføre, at Vognene meget let komme ud af Sporet, og naar det skeer, maae Vognene kjøre paa den temmelig smalle Kant, som ellers gaaer ned i Jordhugning ved Siden af Skinnerne, og Kjørselen bliver da langt vanskeligere, end med den almindelige Vogne. Af hvad jeg nu har tilladt mig at udvise, vil det altsaa fremgaae, at hvad enten man vælger den ene eller den anden Fremgangsmaade, vil Kjørselen paa Banen medføre en overordentlig ringe Fordeel, og maaskee slet ingen i Sammenligning med Kjørselen paa den almindelige Landveie. Saaledes stiller Forholdet sig, naar man blot tager de almindelige Omstændigheder ved Anlægget af en saadan Jernbane i Betragtning; men det maa fremdeles erindres, at den Chaussee, som gaaer igennem det vestlige Jylland, er meget langt fra at være horizontal; der findes paa den store Stigninger, paa en Veststrækning af 100 Mens Længde er der saaledes Stigninger af 3, undertiden 4, 5, ja endogsaa over 5 Alen; men det er saa store Stigninger, at man paa ingen Maade kan taale det paa en Sporvei, som skal være til nogen Nytte. 3 Forbindelse hermed maa jeg endnu anføre, at Broerne paa denne Landveie ere meget smalle; der er Broer, som ikke engang ere 7 Alen brede, og paa saadanne Broer vil det være umuligt at lægge en Sporvei, da den aldeles vilde optage hele Broens Brede. Dertil kommer, at mange af disse Broer ere saa svage, at de heller ikke af denne